

«Հայրենիք» մէջ եւ երկու հատ ալ «Անտա-
հիտոյին» մէջ, մեր հասարակութեան կողմէն
միշտ դատած են շատ համակրական ընդունե-
լութիւն մը՝ իրենց բնական, կենդանի, պարզ
ու վերտ ընդը, պատմութեամբի հակիրճ ու
ինքնատեղի ձեռնովը, եւ զգացմանց հիւս-
սական ներութեամբն ու վառվառնութեամբը։
Պ. Թրքաթըք Մաքլըր. ծանօթ հայագէտը, եւ
այլ նորագէտներէն ֆրանսերէն թարգմանած
է 15 հատ եւ հրատարակած է այս օրերս սի-
րուս հատորով մը։

Թարգմանուած նորագէտներն են՝ «Ապարան-
ջանը», «Կելին», «Գուշակը», «Հին Հաստա»,
«Հոլիտեյ», «Գոտր մը հացի համար», «Շուրջ
Ելուիթ», «Անուշակի թաղարը», «Գրաւը»,
«Իարեկենդանի կատակ մը», «Արթարը» (հրա-
տարակուած «Հայրենիք» մէջ), «Թուք» (հրա-
տարակուած «Երբ կհանք» մէջ) եւ «Մահու
արհաւիրք» ու «Խոստին» (հրատարակուած
«Անտահիտ» մէջ)։

Պ. Մաքլըր գիտցած է իր թարգմանութեան
մէջ պահպանել բնագրին ամբողջ շնորհն ու
կենդանութիւնը, կատարել ենք որ այս հատոր
սիրուն ընդունելութիւն մը պիտի գտնէ ֆրան-
սական հասարակութեան կողմէն։ Կը յուսանք
որ մեր ֆրանսագէտ գրաւորները իրենց համար
մեծ հաճոյք մը պիտի նկատեն օրինակ մ'ու-
նենալ այս հատորէն։ Գնել ու գողցիքը պէտք
է գրման հետեւեալ հասցէին։

Société Nouvelle de Librairie et d'Édition, 17 rue
Cujas, Paris.

Գինն է 2 ֆր. 50։

ՄԻԽԱԵԼԵԱՆ ԵՂՎԱՅՐՈՒԹԻՒՆԸ

«Հանգէս ամսօրեայ» ի հոկտեմբերի թիւին
մէջ կը նկատենք յոգուած մը Վինենայի Միխ-
իլարեան միաբանութեան այլմեան աթոռակալ
Է. Խոռնեանէն ստորագրուած, եւ որ կը յայտ-
նէ ամենամաքիւր զգացումներ. «Երկը այն զգա-
ցումները որոնց «Ոսկեղաբան հայերէն»
առթիւ մեր յոգուածին մէջ փափաքած էինք
տիրելը տեսնել Վինենայի եւ Վենետիկի Միխ-
իլարեանք միջեւ. կը շնորհաւորենք Հ. Խոռ-
նեանը մեզի հետ միեւնոյն ժամանակ այլ
քաղաքներ յայտնելու գեղեցիկ նախաձեռնու-
թիւնն առած ըլլալուն, եւ հանգչողով կ'ար-
տասպենք այստեղ իր գրութիւնը։

Մանօթիքիւն. — Գիտական նիւթերու
վրայ անպակտք եղած են եւ պիտի ըլլան ի-
րարու հակառակ տեսութիւններ. Վերձական
գրութիւնը, որոնցմէ հեռու ըլլալու են հա-
կառակաւորողներն եւ արհամարհողներն կա-
րեւոր են վեճի հիմարկուած նիւթը լուսա-
բանելու, եւ փոքր փոքր եզրակացութեան
մը յանգելու յօդու ողորդիչի։

Մտազրու թեան արժանի է. թէ ինքնակազմ
միջոց գրութիւնն տեսի տեսանկյան յարգ, իսկ
հասարակութեան պատկանող անձի մը գրու-
թիւնն կրնայ ստանալ բուրական յարգ ու
վարկ, մահաւանդ թէ՛ նոյն հասարակութեան
organeին մէջ երեւի։ Այս պատճառաւ, ծանր
թերթերը մեծապէս զգուշաւոր են եւ չեն հը-
րատարակեր այնպիսի գրութիւններ՝ որ կեր-
պով մը կրնան համարուիլ լուծելու քակել
բարի յարաբերութեանց, Վենեանն մարդը
ծանր աչք մը կ'արձակէ թէ՛ օտակակների մը եւ
թէ՛ հասարակութեան մը կողմանէ իրեն զէմ
հրատարակուած նոսր գրութեանց եւ հեղա-
կան ասացուածոց. եւ անոնց վրայ կը տարա-
ծէ քրիստոնէական անտեսութեան քողը։ Յի-
րաւի, յսել ղիւնալն ունի յարգ ուղիւն. — որ
սիրտի ուղեղներով աղբիւր անվթար կը պահէ։

Գրութեանս նպատակն ու փափաքն է. թե-
րեմացութեանց ատաղձն առնուլ, ուստի կը
յայտնենք, թէ վարչութեան զինոյն բացա-
կայութեան միջոցին՝ տոնոյ իւր գեղատեղեան
Հանդիսի սեպտեմբերի քուռն մեջ էջ 283 «Գե-
ղատիկ տղեղութիւններ» վերնագրով խոստ
պատասխան մը տրուած էր, որուն կծու ոճը
(եւ թէ ուրիշ մէկուն տալանող գրութիւնը)
հասարակութեան խաղաղասէր զգածմանց
զէմ են. — թէ եւ զժողովաբար այն ալ ստոյգ է
որ «Գեղութիւն» մէջ յոգուածն Հանդիսի մէջ
եւայն, ասոր առաջին զաւկը տուաւ։

Անկեղծօրէն կը գնահատենք երկդարեան
գիտական եւ բաղմարդիւն Վենետիկ Միխ-
իլարեան Միաբանութեան յարգն ու վարկը,
եւ իրաւամբ մեծ համարում կը վայելէ թէ՛
հայագիւր եւ թէ՛ օտարագիւր ժողովրդեան մէջ։

Վենետիկոյ Մխիթարեանք եւ Վիեննայի Մխիթարեանք ո՞չ ապաքէն են Մեծի՝ Մխիթարայ երկու թիւք աչաց՝ ուրեմն ո՞վ որ նա' եւ յանազոյս եւ յանխորհուրդս զպչի երկու թիւերէն մեկուն, անով իսկ կը վիրաւորէ սեպական ընկեր թիւք։ Մեր բնաբանն է, թէ համակիր եւ փոփոխակի յարգութեամբ (որ իրօք ալ պէտք է երեւի թէ՛ ի ընս եւ թէ՛ ի գրութիւնս իւրաքանչիւրոց), երկու հայազգի համանուն, համաբիւն եւ համազախճան Մխիթար-

ան Միաբանութիւնք, — որոնց իւրաքանչիւրն ունի զիւր շնորհս՝ ըստ շնորհելոյ ծնաւն, — պէտք են իրարու ձեռք կարկառել եւ օգնել իրրեւ եղբայր եղբօր, որով կ'ըլլան քաջաբարեւ, եւ կր կարողանան գործել մեծամեծս յասպարիկի բարոյական եւ աշխարհական գիտութեանց եւ գրութեանց, նպատակաւ մեր հայ ազգին միտքն լուսաւորելու եւ սիրտն ալնու-
աջնելու ի փառս Աստուծոյ։

Հ. ԹՈՌՆԵԱՆ